

Z historie a současnosti obce Jindřichov

V severním výběžku dřívějšího okresu Hranic, dnes okresu Přerov, leží vesnice Jindřichov - rozlehlá obec táhnoucí se od severu k jihu po obou březích potoka Luha, v délce asi 3 km.

Katastr obce o rozloze 1645 ha se rozkládá v nadmořské výšce 400 - 595 m . Pro svou vysokou polohu bylo území naší obce dlouho neobydlené, porostlé hlubokými lesy, což je zřejmě důvod, že na území naší obce nebyly nalezeny žádné stopy osídlení starověku.

Historie obce Jindřichova má ale mnoho společného s historií města Hranic. Roku asi 1167 se stal poustevníkem nad řekou Bečvou mnich Jurik z benediktínského kláštera v Rajhradu u Brna. Darovací listinou z roku 1169 dostal Rajhradský klášter území Hranic i s okolím. Tím vzniklo první osídlení hranicka. Do té doby spadá také pověst o založení Jindřichova uhlířem Jindřichem (Jindřichův les).

V nejstarších listinách uložených ve státních archivech, je Jindřichov uváděn jako "Hendrychwald", v lašském nářečí je Jindřich-Hajdrych. Projednání názvu obce Jindřichov se stalo roku 1833 až 34 a je uloženo ve státním archivu v Opavě. Obec Jindřichov byla vždy česká.

Za vlády Přemysla Otakara I. připadlo hranicko premonstrátskému klášteru Hradisko u Olomouce. Tito pravděpodobně přivedli první osadníky na území Jindřichova. Klášterní vrchnost dávala hranické panství často do zástavy jiným pánům. Roku 1440 dobyli Hranice husité, tehdy to byl zase Jan Tovačovský z Cimburka a od té doby se na hranicku ujímá husitství. Roku 1468 museli Bratři Hranice i zemi opustit.

Poslední hradištský opat prodal panství hranické roku 1475 Vilému z Pernštejna za 1.000 dukátů tehdejšímu majiteli panství helfštejnskému. Majetkem Pernštejnů zůstalo panství Hranice s městem a vesnicemi až do roku 1548. Tohoto roku byli Pernštejnové nuceni pro zadluženost své panství rozprodat. Hranické panství získal Václav Hauqic z Biskupic. Tento držel hranické panství až do roku 1553. V roce tomto koupil hranické panství Jan Kropáč z Nevědomí, jehož rod přišel na Moravu ze Slezska. K panství patřily tehdy Hranice, Drahotuše a 24 vsí, i část panství helfenštejnského okolo hradu Švrčova. Jan Kropáč zemřel roku 1572 a panství zdědila jeho dcera Anna (zemřela r.1585). Její první manžel Jan z Kunovic si zřídil u Hranic oboru pro vysokou zvěř, vedl marnotratný život a velmi se zadlužil. Zadlužené panství převzal jeho syn Jan Jetřich z Kunovic, který byl nucen dát panství do zástavy Janu Skrbenskému z Hřiště a o 4 roky později prodat Zdeňkovi Žampachovi z Potštejna.

Žampach, tak jako na jiných panstvích, i na panství hranickém poddané velmi utiskoval. Tito se proti němu roku 1605 vzbouřili a usilovali tak zbavit se svého pána. Kronika Drahotušská o něm píše : "Jak na panství více tyranicky než milostivě panoval." Shodou okolností musel se císař Rudolf brzy na to vzdát vlády nad Moravou ve prospěch svého bratra Matyáše a Žampach, který stál straně Rudolfově, byl proto přinucen hranické panství roku 1609 prodat Karlu Pergerovi z Pergu. Od něho koupil hranické zboží spolu s drahotušským za 173 tisíc zlatých Václav Mol z Modřelic. Také on velmi utiskoval poddané a s osadníky Jindřichova vedl spor o pastviny, které právem užívala dědina Jindřichov od dob Jana Kropáče z Nevědomí. 15 jindřichovských osadníků uvěznil, z nichž 1 ve vězení zemřel. Svě sídlo - hranický zámek zvelebil a přepychově zařídil. Dlouho se však nádhery svého sídla netěšil. Pro účast na Stavovském povstání (byl jedním z 12 direktorů za panský stav) bylo mu panství zkonfiskováno a císař Ferdinand je daroval Olomouckému biskupovi Františku Dittrichštejnovi.

Rodina Dittrichštejnů vlastnila panství až do roku 1858. Svě sídlo měla ve Vídni, panství spravovali správcové a úředníci, poddané utiskovali a poněmčovali, a každý pokus o vzpouru krutě potlačovali.

Roku 1781 bylo zrušeno nevolnictví a v roce 1848 robota, zrušením roboty a placením různých dávek vrchnosti skončila závislost venkova na majitelích panství. Místo rozdělení podle panství byla země rozdělena na okresy a kraje. Jindřichov byl podřízen okresnímu hejtmánství v Hranicích.

Roku 1753 byl v Jindřichově postaven kostel bez věže. Věž byla přistavěna roku 1828. Od roku 1802 měl Jindřichov vlastní duchovní správu.

Škola byla postavena roku 1787 (nynější obecní hostinec) za působení starosty Čecha a fojta Martina Schlosara. Prvním učitelem byl Antonín Redelhamer, Josef Brix, Vavřín Kretschmer. Od roku 1877 do 1879 byla škola neobsazena, oba roky vyučoval místní farář Josef Tichý. Roku 1890 byla postavena škola nová. Velmi se o tuto školu zasloužili národnostním bojem tehdejší učitel Ignát Haida a farář Josef Klvač.

Roku 1896 založen za vedení P.Jana Dokoupila a obou učitelů úvěrní a záloženský spolek dle systému Reifeisen.

Odbor Národní jednoty vznikl roku 1908 po marném náporu německého "Schulvereinu" a přistěhovalého agenta "Nordmahrebundu" (hostinského a kováře Adama) a některých neuvědomělých občanů, aby ve zdejší obci byla postavena německá škola. Bylo jim totiž namluveno, že to nic nebude stát. Jmenovaný se z obce odstěhoval a nové volby ukázaly, že německé školy v Jindřichově není třeba.

Obec Jindřichov byla vždy česká a takovou se udržela i přes nápor sousedních obcí německých.

Odlehlost obce od města Hranic ve vzdálenosti 12 dříve značně ztěžovala rodičům posílat své děti do vyšších škol, přesto však celá řada zdejších občanů dosáhla vysokého postavení ve veřejném životě.

V srpnu 1914 vypukla 1.světová válka, ve které padlo a válečnými útrapami zemřelo 24 jindřichovských občanů. Po rozpadu Rakouska-Uherska a vzniku Československé republiky nastalo uvolnění na úseku národnostním, ale žádné změny nenastaly v hospodářství.

V roce 1921 byla opravena škola, roku 1926 postaven pomník padlým v 1.světové válce, roku 1927 zřízena autobusová linka trasa: Spálov-Hranice přes Jindřichov. V roce 1932 zavedena do obce elektřina.

Obec byla stále čistě zemědělská a přesto, že byla v 30-tých letech hluboká hospodářská krize, v obci bylo od roku 1921 do roku 1938 postaveno 14 rodinných domů a mnohé hospodářské usedlosti se modernizovaly.

Ale to se již schylovalo k 2. světové válce. Po „Mnichovské dohodě“ byla naše obec neprávem zabrána do Sudet. V druhé polovině října 1938 byla v obci provedena tajná podpisová akce za vypuštění obce ze záboru. Podpisové archy přenesli dva studenti (Ladislav Klézl a Vladimír Vaněk) do Hranic. Doklady byly předány čsl. úřadům a obec byla 24.listopadu ze záboru vypuštěna. Ovšem zřízením Protektorátu nastaly obci nové útrapy a strádání.

Po obnovení Československé republiky převzal řízení obce Národní výbor v Jindřichově. V roce 1953 bylo založeno v obci Jednotné zemědělské družstvo, které od samého začátku patřilo k dobře prosperujícím družstvům v okrese. V r.1971 se sloučilo s JZD Nejdek a pojmenováno bylo JZD LUHA se sídlem v Jindřichově.

S výstavbou družstva pokračuje i výstavba obce. Byla provedena oprava školy a v r.1976 v akci "Z" dostavěna školka - jedna z nejhezčích v okolí. Dále postavena prodejna smíšeného zboží Jednota, družstevní bytové jednotky a nové rodinné domy. Starší zástavba se modernizuje. Pro zlepšení zásobování pitnou vodou byla I.etapou v r.1985 zahájena stavba vodovodu. Byla provedena rekonstrukce veřejného osvětlení a postaveny 3 nové autobusové čekárny. V roce 1988 zahájena výstavba DOV-dům občanské vybavenosti, v areálu JZD.

Po sametové revoluci v roce 1989 končí dosavadní struktura NV. Volbami v listopadu 1990 začíná pracovat Obecní úřad a Obec Jindřichov se stala novým právním subjektem. Budova bývalého NV byla vrácena původnímu majiteli a Obecní úřad byl přestěhován i s místní knihovnou do budovy bývalé fary.

V těchto letech jsou také vlastníkům vráceny do užívání lesy od ZD a od státu. V obci začínají pracovat první živnostníci a podnikatelé.

V JZD stav poměrně dobré stability trval až do roku 1990, kdy v rámci změn a přechodu na tržní hospodářství značná část pracovníků z družstva odešla. V letech 1991 až 1993 prošlo

zemědělské družstvo transformací. Členům a vlastníkům půdy byly vypočteny podíly na majetku družstva. Vlastníkům, kteří začali soukromě hospodařit - ing.Holčák L. ml., ing.Zapletal J., Pavelka J., Stryk M., Bláha V. - byly vráceny pozemky. V této době politika zemědělství příliš nepřála. V r.1996 se zemědělské družstvo transformovalo na akciovou společnost s názvem LUHA Zemědělská, a.s. Jindřichov.

V roce 1991 pokračuje výstavba vodovodu II. etapou.

Dále byla v roce 1991 zahájena výstavba kanalizace, v r.1996 však byla pozastavena.

Z důvodu nedostatku finančních prostředků nebyla dokončena ani stavba DOV. V roce 1994 byla opravena fasáda na budově Obecního úřadu, střechy na hospodářských částech tohoto objektu, a provedeno nové zastřešení pohostinství se sálem. Restaurován byl Strykův kříž.

Roku 1995 Obec vyhrála spor s Lesy ČR o konfiskovaný majetek, jejímž předmětem byla vila č.p.112. V roce 1999 prodána.

V roce 1997 byla dokončena stavba vodovodu III. etapou.

V letech 1996-1998 byla obec v rámci DSO Varta plynofikována.

Roku 1998 byly opraveny mosty u horní trafostanice a před domem č.p.123.

Obec nechala zhotovit heraldikem M.Pavlu návrhy praporu a znaku. Tyto byly schváleny heraldickou komisí Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR a dne 29.11.1995 udělil předseda PS PČR PhDr. Milan Uhde obci Jindřichov znak a prapor. Prapor tvoří tři svislé pruhy – modrý, bílý a modrý v poměru 1:2:1. Na bílém pruhu zkřížené modré sekery s hnědými topůrky. Znak – v modrém štítě stříbrná lilie nad stříbrným trojverším se zkříženými sekerami přirozených barev.

V roce 1999 Obec vstoupila do svazku obcí „Mikroregion Hranicko“ spolu s dalšími 23 Obcemi. Ale už v r.2001 z něho vystupuje a dohromady s Obcemi Potštát, Partutovice, Olšovec, Strítež, Bělotín a Polom zakládají nový Svazek obcí mikroregionu Rozvodí.

V roce 2000 byla provedena oprava cesty do Nejdku, dále postavena nová autobusová čekárna na místo staré u Jednoty a 1 nová zakoupena a zabudována před domem č.p112.

V letech 2003- 2004 byla postavena nová úpravná vody a vodojem s podzemní nádrží.

V roce 2001 Obec zřídila veřejnou sbírku určenou na opravu církevních kulturních památek v obci. V roce 2001 z ní byla provedena rekonstrukce kostela (nová elektroinstalace, odvětrávání, oprava varhan, malba, nová zpodvědnice). Roku 2004 byly rovněž z této sbírky opraveny kapličky a socha P.Marie u vchodu na hřbitov.

V roce 2005 byla provedena plynofikace místního sálu, a dále rekonstrukce bytu v budově bývalé školy.

V roce 2006 byla I.etapou zahájena stavba příjezdové komunikace k ZŠ a MŠ, dokončena byla II. etapou v roce 2008.

V roce 2007 byla provedena částečná rekonstrukce vnitřních prostor budovy obecního úřadu, včetně výměny oken.

V roce 2008 byly v členských obcích mikroregionu „Rozvodí“ opravy za pomoci dotací na církevní památky. Mezi nimi i kříž u vchodu na hřbitov v Jindřichově. V téže roce byl z dotace z rozpočtu Olomouckého kraje opraven i pomník padlým jindřichovským občanům v 1.světové válce.

V roce 2009 byla provedena rekonstrukce místního sálu, spočívající ve výměně oken, podlah a topných těles.

V roce 2010 byla vyměněna střešní krytina a část střešní konstrukce na budově ZŠ a MŠ. Rovněž byl za pomoci dotace z Ministerstva pro místní rozvoj opraven Čechův kříž. V tomto roce byla také opravena cesta k samotě č.83.

Také místní školství prošlo změnami. Od 1.9.1996 má místní Základní škola (o dvou ročnících) opět samostatné ředitelství, pod které spadá i mateřská škola. Vedením spojeného zařízení je pověřena Mgr. Radmila Gabrielová, vyučující v ZŠ.

1.9.1997 je zřízena malotřídní Základní škola pro 1.-3.ročník a je přestěhována ze staré budovy ZŠ do budovy Mateřské školy. V roce 2003 se tato organizace stává samostatným právnickým subjektem. Od roku 2008 byla výuka ve škole rozšířena na 1.-4. ročník.

